

Nr 5.

Av herr **Pettersson** i Dahl **m. fl.**, angående sänkning av räntan på egnahemslån.

Då egnahemsreformen 1939 genomfördes, bestämdes att räntan på såväl jordbrukslån som bostadslån skulle vara fast. Räntefoten fastställdes efter medelräntan för statens obligationer under de tre närmast föregående åren före lånets beviljande med tillägg av en fjärdedels procent för att bestrida statens förvaltningskostnader. Förslag härom hade framlagts av dåvarande chefen för jordbruksdepartementet, som till stöd för sin mening anförde, att det vid förvärv av jordbruk vore till fördel att veta, till vilka belopp ränteutgifterna skulle komma att uppgå under en längre tid framåt. Därigenom underlättades möjligheterna att med en viss säkerhet beräkna bärigheten av ifrågavarande jordbruksföretag.

Dessa allmänna synpunkter äro enligt motionärernas mening alltjämt riktiga. Emellertid tillade departementschefen i sin motivering i nämnda proposition att sådana ränteförhållanden kunna inträda, som föranleda statsmakterna att vidtaga åtgärder för att tillgodose det mindre jordbrukets kreditbehov till lägre räntor. Ett sådant förhållande har enligt vår uppfattning numera inträtt.

Riksbanksfullmäktige beslöto den 8 februari 1945 att sänka riksbankens diskonto med en halv procent. Som en följd härav har en sänkning av det allmänna ränteläget ägt rum. Såväl jordbrukskassor som sparbanker och affärsbanker ha sänkt sina räntesatser. Efter förslag av Kungl. Maj:t beslöt riksdagen förra året medge en sänkning av räntan å tertiärlån med en halv procent.

Frågan om egnahemslåneräntans höjd blev genom en interpellation bragt inför föregående års riksdag. Dåvarande chefen för jordbruksdepartementet förklarade i sitt svar på interpellationen, att läget på räntemarknaden ännu inte kunde överblickas. Då förhållandena blivit sådana att man kunde få en bestämd uppfattning av räntenivåns utveckling borde en omprövning kunna företagas.

När en allmän förskjutning nedåt av räntenivån ägt rum kan det inte vara förenligt med rättvisa att räntan på egnahemslånen ligger högst. Dessa lån ha till ändamål att hjälpa mindre bemedlade eller obemedlade personer på landsbygden att anskaffa jordbruksegnahem eller bostadsegnahem. Egnahemsverksamheten har hela den tid den pågått varit en social angelägenhet och haft social karaktär. Däri har ingått som ett väsentligt mo-

ment, att räntan på dessa lån skulle vara relativt förmånlig. Man kan säga att som grundprincip har gällt, att räntan på egnahemslån skulle ligga något lägre än den allmänna räntenivån.

Även om skäl kunna anföras för att räntan på egnahemslån bör vara fast, synes dock rättvisan bjuda att denna ränta sänkes, då det allmänna ränteläget mera varaktigt förskjutits nedåt. Så vitt kan bedömas torde det vara riksbanksfullmäktiges avsikt att hålla diskontot på den nivå, där det befinns sig. I varje fall torde det knappast vara anledning att räkna med någon höjning av riksbankens diskonto. En sänkning av räntan på egnahemslån, såväl jordbrukslån som bostadslån, framstår därför som fullt motiverad. Det synes i hög grad vara befogat, att egnahemslåneräntan sänkes till 3 procent.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta om en sänkning av räntan på egnahemslån, såväl jordbrukslån som bostadslån, till 3 procent.

Stockholm den 12 januari 1946.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

David Boman
i Stavsund.

K. E. Hansson,
Skediga.

Nils Jönsson
i Rosshol.

Gust. Nilsson
i Göingegården.

Harald Andersson
i Dunker.

Ragnar Persson,
Vinberg.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Robert L. Jansson,
Aspeboda.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

Rudolf Boman
i Kieryd.

Anders Pettersson
i Dahl.

Ivar Johansson
i Mysinge.

And. Stjärne.

J. Onsjö.

Per Persson
i Norrby.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Gunnar Larsson
i Luttra.